

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

32 de Collegiatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

beneficiis, que in curia Romana vacare dicuntur, alii namque sunt commenales, alii honoris huius titulo tantum donati, alii cum stipendiis, alii sine illis. Commenales in curia Romana tenentur residere, alii nequaquam, *can. vnic. de ver. sig. in Sex.* Capellani vero Papæ erant iurisperiti, qui in officiis diuinis summ. pontif. seruiabant in sua capella, in qua & summ. pontif. sæpe audiebat causas & controuersias, per principes & reges seculi & orbis Christiani, etiam extra negotia fidei delatas ad illum, quæue consistoriales non erant. A quo munere paulatim sum. pont. sese auocantes, cœperunt primum harum controuersiarum audientiam suis capellanis concedere. ex quorum relatione postea iudicabant. ¶ Et ideo qui prius capellani Papæ dicebantur, nunc auditores sacri palatii dicti. Quibus etiam deinceps sum. pont. causarum quoque decisionem suo rescripto concessere. Atque ex more usurpatum subinde, vt fere in omnibus decisio speciali rescripto istis demandetur, *Oulianus Vestrius, lib. 2. in introductionis in actiones aule Rom. c. 17.* ¶ Hodie ¶ ordinem hunc constituunt duodecim ex restrictione Sixti 4. ante quem plures. Dicti & illi nunc auditores Rotæ, cuius Rotæ & auditorii decreta pro senatusconsultis habentur: vt ex decisionibus eorum excusis apparet. Plura autem de auditorio Rotæ videto apud Ludouicum Gonesii. in *proemio regularum cancellarie.* ¶ Capellani, ¶ qui honoris causa huiusmodi ornantur titulo, vere non sunt capellani Papæ secundum Boerium, *q. 17. nu. 9.* Sic enim princeps aliquibus honorem solum communicat, non autem utilitatem, *§. renouamus, tit. vt ordinaria prefert. & c. in authen. coll. 5. tit. 9. & ibi glo. in verbo videtur.*

De Præstimonio, Obitu & Obituariis. Cap. 30.

1 Præstimonium interdum beneficium, aliquando minime.

2 Obitu & obituarius quid.

Accedit ¶ capellis præstimonium, seu præstimonia, quæ aliquando beneficii habet formam, si in titulum conferatur: interdum minime, vt si destinatur officio temporali, vt scribit Rebuffus *trati. de pacif. possessor. nu. 90.* Oldradus *conf. 140. alias 113. incipien. in ecclesia. & consi. 8. incipien. quod processus.* Dominicus *consil. 89.* & Ioan. Franciscus de Patinis in *Apostillis ultimis ad extraneos Ioan. 22.* Meminit de præstimonis *& c. de concess. preb. in Sexto.* Tunc autem proculdubio beneficia non sunt, cum dantur, stipendiorum & mercedis causa. Et proinde in impetratione beneficiorum, in cuius diplomate exprimi debent etiam beneficia possessa per impetrantem modici valoris, *c. cum adeo 17. & c. ad aures. 8. & cap. ad audientiam. 31. c. postulat. 27. de rescript. ap. Grego.* non tenetur impetrans de præstimoniam in stipendia concessa, mentionem facere, quod beneficium non sit, vt notat Dominicus *ius, in ca. si motu proprio, in vers. benefi. & ibi Dominicus col. 2. vers. sed quid habent, de prebend. in Sex.* & Ioannes Andreas. ¶ Affines ¶ quoque capellis & beneficiis, sunt obitu: vnde obituarii dicti sunt. Quando per legatum, vel fundatione a viuente facta, bona quædam destinantur orationibus faciendis pro aliquo qui iam obit, vel moriturus est. De quo consulendus Philippus Decius, *consil. 148.* Refert Wolfgang Lazius, *lib. 3. Comment. reip. Romæ. c. 11.* Probat illorum Iunif. consulti legatum ea conditione relictum, vt lucerna perpetuo circa sepulcrum accendatur, *l. Mauiæ. 44. de manum. testam. P.* Et conuenitur Symmachus apud Valentinianum, Theodosium & Archadium CCC. pro suorum Deorum cultu: contra Christianos, agros virginibus vestalibus & ministris suorum sacrorum, deficientium voluntate relictos, a fisco tunc retineri. *Symma. ad Valenti. Theodo. & Archad.*

De Operario seu Ædituo sacro. Cap. 31.

1 Operarius seu Ouariers ecclesiarum qui.

2 Quæstors sacre pecunie.

3 Æditus templorum qui, & eorum munus eod.

4 Ædiles curam refectionis templorum habuerunt. 3. 4. 5. Templorum refectione ad quem pertinet, eod. 3.

5 Relectio loci seruientis, onus est eius, cui debetur seruiri.

6 Operaria beneficium non est. & num. 6.

Viglus ¶ operarios vocat eos, quibus cura operum & fabricæ ecclesiasticæ commissa est: *ouariers & marguilliers.* Quos Plato ¶ 6. de legib. vocat quæstors & allèruatores sacre pecunie,

eosque arbitratu necessarios in singulis templis, qui luctorum agrorumque ipsis dedicatorum, & fructuum conductionumque & locationum domini essent. Aristoteles autem eos videtur nominare ædituos, & sacrarum pecuniarum custodes. *Alia species, inquit Aristo. 6. Politicor. c. si. curationis est circa rem diuinam, seu sacerdotis, & aduni circa templa, vt conferentur que sunt, & erigantur ruinosæ edificia. & cetera omnia quæ pertinent ad diuinum cultum: euenit autem alicubi vt in paruis ciuitatibus curam hanc esse vnam: alibi vero plures separatas a sacerdotio, & esse sacrificulos ædituos, & custodes sacrarum pecuniarum.* ¶ Varro ¶ apud Romanos hanc fuisse curam ædilium testatur, *Varro 4. de lingua Latina.* Et inde ædiles dictos, quod ædes sacras & priuatas procurarent. Fuit & cura præsidum prouinciæ prima, vbi in prouincias suas peruenissent, ædes sacras, & opera publica circuire, inspiciendi gratia in sarta tecta que essent, & refectione aliqua indigerent, *Vlpia in l. si in aliquam. de offi. procons. P.* Erat permittum olim in lege antiqua sacerdotibus, ex gazophylacio tēpli pecuniam capere, quæ offerebatur pro peccatis: ea tamen lege, vt templum reficerent. Quamobrem legitur regem Israelis Iohan, cum sacerdotes non instaurarent sarta tecta templi, vocasse Ioiadam pontificem & sacerdotes, & dixisse: *Quare non instauratis sarta tecta templi? nolite ergo amplius accipere pecuniam iuxta ordinem vestrum, sed ad instauracionem templi redidite eam.* Et postea sequitur, prohibitos sacerdotes vltra accipere pecunias a populo, & instaurare sarta tecta domus. Et pecuniam postea in gazophylacio delatam cum excreuisset, & inde eductam presentem scriba regis & pontifice numeratam, & datam iuxta numerum atque mensuram in manu eorum, qui præerant commentariis in domo domini, *4. Reg. c. 12.* Aliquando inter Christianos, pontificibus sacerdotiorum vna ex quatuor pars pro fabrica data, *can. quatuor. can. de redditibus. 12. qu. 2. cum simil.* postea præfectis sacerdotis relicta, *can. prius. c. vnic. can. placuit. 10. q. 3.* vt antea docuimus, dum de curionibus seu rectoribus & parochis hoc libro egimus. Equum que visum est, sacerdotes & curiones, qui pro fructuariis in beneficiis habentur, *glo. in c. presenti. de offi. ordinar. in Sexto. in verbo reseruati,* ad modicam refectionem ædium. ex quibus consequuntur fructus, teneri: vt reliquos ædium usufructuarios, *l. usufructu legato. & l. hæcenus. de usufr. P. l. inter usufructuarium, de dam. in felt. P.* ¶ Sic ¶ etiam regulariter, qui ex re seruitem percipit, & eam sibi deberi assent ad refectionem rei seruientis tenetur, non is qui eam debet, *Lessforie. 6. Gallus. & l. sic. relectio. si seruus. vmd. P.* ¶ Quæ ¶ de modica refectione intelliguntur, non de maiori. Nam si illa ad curionem pertineret, plerumque fructuum excederet perceptionem & eis cogere fructibus alio quam ad cultum diuinum impensis, officium eiurare & cedere. Quocirca vt curionis onus aliqua ex parte releuetur, recte in ecclesiis seu templis quæ flores sacri ea de causa constituti, qui ex fide pecuniam quærent ex parochorum liberalitate, & eandem fidem in opera ecclesiæ necessaria impenderent. Et alicubi huic necessitati fructus assignati sunt, regendi, & distribuendi per viros delectos, strenuos & prouidos. Proinde res ¶ instaurandis templis relicta, & officium quæstorum, & vt dictum est, operaria, inter beneficia non sunt ecclesiastica, *Rebuff. in trati. de nominationum. q. 15. num. 18.* Tum etiam quia hoc munus annuum est, vel alterius spatii ad tempus & non perpetuum, & laicis etiam committitur, *Decius in c. decernimus. num. 11. de iur.* Nec in utilitatem quæstoris, sed ecclesiæ solius cui tenetur gestorum reddere rationem, *Rebuffus in proxi. cita. loco, & gl. in cle. 2. de iudi.* Quæ aliena sunt a natura beneficii ecclesiastici, quod perpetuum est, *c. si. de clerico agro. c. vnic. de capell. mona. in Sex. can. scripsi. can. aliter. can. quamuis triste. 7. q. 1. id est, si consideri potest ab instituto quando vixerit: id enim perpetuum significat ad vitam relatum, l. 1. pro socio. P.* quodve fructus habet in fauorem potissimum clerici inseruientis distributos, *c. 1. & fin. de pecul. cleric. c. nemo de consecra. dist. 1. gl. in d. c. presenti. de offi. ordinar. in Sex.* Inter officia tamen cum redditu aliquo monasteriorum, vel ecclesiarum, quæ regularem vitam abiecerunt: sunt operaria & infirmaria, vt dicunt.

De Collegiatis. Cap. 32.

1 Collegium & collegiati quid.

2 Collegiorum alia licita, alia illicita: & licitorum varia species, profana, ecclesiastica, mixta.

3 Collegia profana artificum.

4 Collegium corpus, societas, assinia, sed diuersa.

5 Saccarii qui Roma.

- 6 Collegia studiorum.
 7 Collegia sacra & scholastica.
 8 Collegiorum studiorum loca non sunt beneficia. nec ea perpetua, nisi presbyterorum.
 Collegii fundatores leges ponunt, eod.
 9 Collegia mixta Academia privilegiata.
 10 Collegia debent institui vel approbari a principe: alioquin illicita ob motum conspirationum & monopoliorum.
 11 Collegiatus non faciens officium collegiati, privilegium non gaudet collegii.
 12 Fratris permissa in religione non faciunt beneficium.
 13 Falcidia non detrahitur a legatis factis confratribus.
 14 In Collegiatis tantum recipi debent, qui eius artis sunt, quam exigit collegium.
 15 Collegiatus admissus super definitum numerum non vitur privilegium collegii.
 16 Collegiatus in duobus collegiis quis esse non potest.
 17 Collegium non mutatur mutatis personis.
 Collegium in uno recipitur, non nisi in tribus constituitur, eod.
 18 Collegiatus fundatores leges dant, possunt & collegiati sibi constituere, quomodo.
 19 Collegii debita & credita non singulos priuatim respiciunt, sed vt vniuersos.
 20 Collegio dissoluto, num possint res collegii diuisi inter collegiatis.
 Collegium ¶ dictum est, quasi delectus & collectio, teste Varrone, quædam hominum eiusdem artis, professionis, officii, officii, & potestatis: vnde & collegii dicti, l. collegiarum. 173.
 2 de verbor. signific. P. & collegiati. ¶ Hinc ¶ diuersæ species manarunt collegiorum, aliaque licita, & alia illicita seu improbata ceris de causis, vel ratione personarum, aut officii, aut loci, vel similibus, l. 1. de colleg. illicit. l. 47. P. tit. 2. 2. vel quia non sunt probata a principibus, d. l. 1. de colleg. illicit. & l. 1. quod cuiusque vniuersi sit no. l. 3. P. tit. 4. Rursum collegiorum studiorum, quædam sunt profana omnino artificum, quædam studiorum, magistratuum: mixta alia quodammodo: quædam omnino ecclesiastica. ¶ Collegia profana artificum ¶ plura in quibus delectus artificum fit & sociantur: cuiusmodi plura instituit Romæ Numa, Plutarcb. in Numa. Plinius lib. 3. c. 12. vt pistorum, nauiculariorum, l. 1. quod cuiusque vniuersi no. in P. argentariorum, Nouel. 136. figulorum, Plinius, d. l. 35. c. 12.
 4 ¶ Obseruandum ¶ tamen, tria esse maxime sibi affinia, sed non eiusdem nature in omnibus, videlicet societatem, corpus, & collegium. Inter que collegium corpus dici potest & societas, sed non omnis societas, vel omne corpus, collegium faciunt. Quia proprie collegium est quando plures simul eo habitant animo & degunt, vt vna communione & æquali viuunt. Societas porro tantum & artis & mercium, & aliorum seorsum habitantium esse potest: item & corpus, glo. in d. l. 1. quod cuiusque vniuersi. Sic corporati, non collegiati dicuntur coniuues, & in albo incolarum conscripti, in l. vnic. de primi corporator. l. 1. 1. C. tit. 14. ¶ Et alii ¶ ex corpore suariorum, l. 2. de iuratis. l. 11. C. tit. 16. sacrariorum, videlicet eorum qui soli ex portu Romano inuecti iusta & taxa mereede euehebant, l. vnic. de saccharis urbis Romæ, lib. 1. C. Theodo. 11. 2. Item classicorum, l. vnic. de classic. l. 11. C. tit. 12. & similibus. Collegia studiorum & localia plura sunt, tum humanarum artium liberalium, tum Iurisprudentiæ, Philosphiæ & Theologiæ, &c. Magistratuum sunt & collegia, vt & decurionum, l. 2. de decurion. lib. 11. C. tit. 13. Inter sacra collegia & localia olim collegium angurum, aruspicum, pontificum: nunc cenobia, capitula ecclesiæ dicuntur collegiales. ¶ In ¶ quibus canonici, præbendati vel clerici, habent communia, sigillum, ca. significauit de appella. arcam, l. 1. quod cuiusque vniuersi. nomi. P. & tractatum, c. tertio loco, de proba. Falsin. in c. aster dentes. col. 1. de prescript. vel capitulum. ¶ Er isti ¶ collegiati, quia titularii nomine & beneficiarii sunt, perpetui dicuntur. ¶ In ¶ quo differunt a collegiatis collegiorum studiorum causa constitutorum qui temporales sunt, donec studiorum certam attigerint metam, statutis & lege foundationis comprehensam: quam ei qui collegium dotauit, superioris auctoritate licuit ex arbitrio decernere, si modo vis non fiat iuri publico. Quod & Solonem permisisse refert Caius in l. si. de colleg. illicit. P. lege, quam explanat Alciatus lib. 2. præmissis in ritu de colleg. illicit. & in l. 2. de iuratis. c. 18. Sunt tamen in collegiis studiorum, vt plerumque & loca presbyteralia perpetua, presbyteris, vt inibi cultum exsequantur diuinum, destinata. Hæc porro collegiorum loca literarum discendarum caus-

sa instituta, inter beneficia ecclesiastica non annumerantur, neque de illis mentionem in beneficiariorum impetratione fieri oportet, nec debentur graduatim aut nominatis in vim gradus, quamuis eorum mensibus vacauerint, Rebuffus in tract. nomina. q. 15. nu. 20. ¶ Ad ¶ collegia mixta ecclesiastica & non ecclesiastica, academiæ quodammodo pertinere videntur privilegiis summi pontificis & regum instituta & temperata, c. quia nonnullis, & c. 1. de magist. l. 1. de stud. liberali. urb. Roma lib. 11. C. tit. 18.

¶ Collegiorum ¶ omnium institutio aut collectio, vel a principibus secularibus, aut sacris, penes quos summa rei publicæ sit, iuxta ca. per venerabilem, qui filii sint legi fieri debet, vel ab aliis facta, eorum debent auctoramentum seu comprobationem habere. Sic Martianus, mandatis principalibus ait in l. 1. de colleg. l. 1. P. præceptum præsidibus prouinciarum, ne patiantur esse collegia localia, neque milites in castris collegia habeant. Et Caius l. 1. quod cuiusque vniuersi. nom. P. Neque societas, inquit, neque collegium, neque huiusmodi corpus passim omnibus habere conceditur. Nam & legibus & senatusconsultis & principibus constitutionibus, ea res coercetur, paucis exceptis. Ita Ulpianus, ad notionem pertinere iudicum, principis, vel senatus tradit, num collectio ratione professionis, artis, vel causæ sit licita, l. 3. de colle. l. 1. P. propter imminens periculum coniurationum & proditorum, que solent ex congregationibus hominum, seu conuentibus confitari. Et vt vitentur monopola artificum & ergolaborum, l. vni. de monopol. C. Ita Octauus Augustus, collegia præter antiqua & legitima dissoluit, cum plures factiones titulo collegii notu, ad nullius non factoris societatem coirent, vt scribit Suetonius Tranquilin. Orlan. cap. 22. & Liuius l. 39. Franciscus quoque eius nominis primus rex Galliarum edicto statuit, secutus antiquas regum constitutiones, & supremam curiarum senatusconsultum, ne essent fratricæ artificum seu confratriæ, & factæ opprimerentur, constitutio. Francisci I. anni 1539. ar. 185. 186. & 187. vide de his Rebuff. som. 2. commentarior. in constitutiones regias: ad monopola vitanda religionis tamen causa coire non prohibentur homines, dum tamen hoc non fiat contra senatusconsultum, quo illicita collegia coercerent, l. 1. de colleg. l. 1. P. cano. si quis defficit. 42. dist. 1. ¶ Ita ¶ sub prætextu religionis, aut sub specie eluendi voti, ceteris illicitis neca veteranis tentari oportet. Vlpian. in l. 2. de extrarordin. criminib. l. 47. tit. 1. 1. vt neque prætextu collegii, in quo vere quis munus collegiati non exsequatur, quis immunitis ab aliis oneribus esse non debet, l. qui sub prætextu 9. de sacrosan. eccle. C. l. 1. ¶ Fratriæ ¶ permittæ & probatæ in religione beneficium non faciunt: ideo presbyteri alicuius confratris vel alii confratres loca non possunt pmutare, glo. in 11. de annati in verbo beneficiorum. de anna. neque episcopus a confratribus potest, tanquam beneficiis iura episcopalia exigere, Feder. cons. 25. ¶ Pia ¶ tantum loca sunt: & p. inde si fratris relinquatur legata, exemplo legatorum priorum non detrahitur Falcidia, Pano. in ca. officii. de testam. per auth. si quis ad declinat. dam. de episc. & cler. C. c. requisisti. de testam.

¶ In ¶ collegiis recipiendi sunt tantum, qui eius artificii, art. 14. tis vel professionis sunt, cuius gratia institutum collegium, l. qui sub prætextu. C. de sacrosan. eccle. & ad illum usque numerum qui definitus est. Sic Plinius Iunior ad Traianum scribit: Tu cum ne dispice an instituendum sit collegium fabriorum duntaxat, hominum centum quingentorum: nta ego attendam, ne quis nisi subter recipiatur. Plinius Iun. in epist. Quare qui munus & officium collegiati non implet, amouendus est, eiusque in locum alius sufficiendus siue ecclesiæ aut alterius loci sit collegiatus, d. l. qui sub prætextu. 9. C. de sacrosan. eccle. l. 1. de collegia. l. 11. tit. 17. ¶ Et ¶ qui supra & præter numerum foundationis vel privilegii collegii admissus est, non vitur privilegium & iuris collegii, d. l. 1. qui autem supra. de iurid. l. 1. 1. C. Placuit ¶ etiam, in duobus collegiis vnum non posse esse collegiatum, l. 1. de colleg. l. 1. in P. facit eum non ignoues. c. 15. de preben. in Sext. c. si de relig. domi. c. 4. & 5. in. i. offerum, qui milit. non poss. lib. 12. C. 1. liber. tit. § præscriptio. ad mun. c. p.

¶ Mutatione ¶ personarum collegiarorum, collegium non ¶ mutatur, sed idem remanet, l. si cuius munici. §. in decurionib. quod cuiusque vniuersi. nom. P. l. proponitur. de iudi. P. Atque vniuersitatis ius per vnum solum vniuersitatis retineri potest, d. §. in decurionibus, quanquam constitui non possit, nisi ad minus tres fiat. Quia Neratius Priscus tres collegium facere dixit, quod magis sequendum est, in l. Neratius. §. 5. de verborum signific. Cic. pro domo sua. vide glo. in ca. 1. de eccle. apud Gregor. Sicuti nec vnus solus familie appellatione continetur: nec duo familiarum facere dicuntur, l. de estatio. 40. de verbor. sign.

¶ Cuius

18 ¶ Cuius sit qualitatis collegium, & secundum quas leges vi-
uere debeant adscripti, ex propriis statutis colligi potest: cum
fundatoribus licuerit in rerum traditione leges, quas voluerunt
præfigere, l. in traditionibus. de pact. in quas iuratur qui admissi
sunt. Licet & fodalibus, qui eiusdem collegii sunt quos Græci
κατοικοί vocant, pacationem inter se quam voluerint sancire, dum
ne quid ex publica lege corrumpant. Sic & statuta noua facere
possunt, Causa. in l. 2. de collegi. illic. P. Si tamen ac. eptas a funda-
toribus seu institutoribus collegii leges. nouis laxant, non pro-
babuntur placita in præiudicium successorum, ca. cum omnes. &
c. ex parte. de consensu. ap. Greg. Nisi ex causa legitima mutant an-
tiquas leges, & conuentio eorum per superioris auctoritatem
firmetur & rata habeatur, d. c. ex parte. & c. cum Martinus. de
constit. l. quod semel. s. de decret. ab ordin. P.

19 ¶ Communis sit veritas, & causa & finis efficit, vt omnes eius-
dem iuris collegii participes, non vt singuli, sed vt vnum corpus
considerentur, in præterito, præteritum & futuro tempore: ita si
quid vniuersitati vel collegio debetur, non singulis debitum est:
& si quid debet, singuli non dicuntur debere. l. licet municipium.
§. si quis quod cuiusque vniuers. nom. in tantum §. 1. de rer. diuis. Da-
turque actio aduersus vniuersitatem, & eidem contra alios, sed
vniuersitatis nomine, d. l. licet. & l. si ubi. g. quod cuiusque vniuers.
nom. Et si nemo defendat, quod commune est, capitur & venit, l.
1. §. fin. & l. ciuitates. 8. eod. titu. Si tamen collegium dissoluatur,
quod commune est inter collegiatos, lege permissente, potest
diuidi, l. 3. de colleg. illic. in P. videlicet si ex collegiatorum collati-
one bona collegio contigerint. ¶ Alioquin si arbitrator ad insti-
tutores vel eorum heredes redire, vt liberat ab onere res, & condi-
tione, & modo quo data erant resoluta. Nec puto licere col-
legiatos fructus eorum seorsum capere a collegio, etsi non suffi-
cere videantur ad omnes alendos, ratio in l. Septimia. 10. in si. de pol-
li. P. lib. 5. o. tit. 13. l. si legatum. §. 5. fin. de operi. publ. P. l. 2. de iure im-
munit. P. sed vel contribuere in collegio, vel loco decedere de-
bere.

De Collegiis, & conuentibus sacrorum militum: & primum de Templariis. Cap. 33.

- 1 Militum seu equitum sacrorum origo.
- 2 Hospitale Hierosolymis Christianorum Latinorum.
- 3 Hospitale D. Magdalene Hierosolymis.
- 4 Hospitale D. Ioannis Hierosolymis eod.
- 5 Creciferorum militum origo.
- 6 Templum Hierosolymis post Turrimam a Christianis. permissu
Arabum, edificatum.
- 7 Templarii milites unde, ordo, habitus, professio, crux.
- 8 Templarium primi auctores: Hugo de Paganis, & Gansfredus
de Sancto Aldemaro, eod.
- 9 Garmundus patriarcha Hierosol. episcopus ante Ambianensis, eod.
- 10 Templarium opes, & superbia, & in eos odium ante ruinam.
- 11 Templarii hospitalarii, fratres, & religiosi.
- 12 Templarii approbati quando in Italia.
- 13 Templarii quando sublati, & quare.
- 14 Simulacrum templariorum, & Idolum, eod.
- 15 Pueri ostus, eod.
- 16 Cinie mortuorum in potum porrectus a templariis, eod.
- 17 D. Ludovicus rex Gall. productus a templariis.
- 18 Fredericus II. productus a templariis.
- 19 Templarios qui dicant odio Gallorum regis sublato.

18 ¶ Eligionis causa si plures milites coierunt aliquando, quo-
rum collegia, partim sublata, partim exstantia sunt. Ex par-
tis autem initis sacrorum militum institutio, ad summas opes
econfendit. Nam circa annum domini millesimum nonagesi-
mum nonum, cum Gothefrido duce a Christianis Hierosolyma
fuisset recepta, Hierosolymis erant Christiani, Latini nemine,
qui ab Agarenis, qui ibi imperabant, impetrauerunt, vt sibi li-
eret domicilia iuxta sepulchrum domini nostri Iesu Christi re-
demtoris habere, vbi cœnobium Dei genitricis contruxere,
quod Latinorum appellabatur, cuius Abbas munere & officio
fungebatur excipiendi Christianos hospites Latinos. Additum
postea fuit cœnobium D. Magdalene, quod item feminas recipere
ret. Atque crescente peregrinorum numero, vt cœnobii recipi
non possent, proxime ædificata hospitalis domus, quam diui Io-
annis Baptistæ titulo, Deo consecratur. Et quoque; & vnus præfe-
ctus Polyd. Virg. l. 6. 7. de Inuenior. rerum. c. 5.

4 ¶ Et ex his prodierunt cruciferorum familie, vel ab eorum

exemplo alii cruce se signarunt, vt eandem operam militarem
in fidei causa præstarent. ¶ Fuit & Hierosolymis templum
Dominicum, vt scribit Guillelmus Tyrdus, Arabum permissu
post Cosdroe ruinas ædificatum a Christianis, quod suo tempo-
re existisse testatur, Guillel. Tyrdus lib. 1. belli sacri, c. 2. Cosdroas
Petrarum rex autem, circa annum Domini 610. Hierosolymam
& magnam partem Asiæ cepit & vastauit tempore Heraclii
imperatoris, Sabellio. Emend. l. 6. Guillel. Tyrdus. l. 1. c. 1. Subin-
de prodiit Arabum maxima manus duc & imperatore impie-
tatis Mahumeticæ Homare filio Chorabi, qui iterum Palesti-
nam, Damasum, Syriam, Ægyptum populatus est, & Hierosoly-
mam iam vastatam suis legibus cum tributo reliquit, data pote-
state habendi Christianam religionem & pontificem, & ædifi-
candum templum, quod exstructum est, vbi antea aliud erat a Tito
Romano dirutum, vt scribit Tyrdus. Templo huic redditus assi-
gnati, præfecti & æditui, & additi milites qui peregrinos, qui eo
veniant sacra loca ex voto visitare, ducerent & conseruarent,
Paul. A. E. m. l. 5. ¶ Ceterum tempore non fuit ordo tem-
plariorum institutus, sed postquam Christiani repeterunt Hie-
rosolymam, sub Balduino rege anno domini 1118. quo quidem
nobles viri ex equestri ordine, Christi seruitio se mactarunt,
& more canonicorum regularium, in castitate & obedientia &
sine proprio, velle perpetuo se viuere professi sunt: inter quos
præcipui fuerunt Hugo de Paganis, & Gansfredus de sancto Al-
demaro. Iis cum nulla esset habitatio, palatii partem, quæ iuxta
prædictum templum erat, rex concessit, & annonas & beneficia
temporalia & perpetua victus gratia: canonici quoque templarii
plateam quandam seu aream iuxta templum & palatium ad ex-
firuendas officinas concesserunt. Prima autem eorum professio,
& opus quod a patriarcha Hierosolymitano nemine Garmun-
dum natione Franco, qui ante episcopus fuerat Ambianensis, or-
tus in oppido Pinqueniaco, in remissionem peccatorum fuit ini-
iunctum, vt vias & itinera maxime ad salutem peregrinorum
contra latronum insidias conseruarent: nonem annis, post eo-
rum institutionem in habitu fuerunt seculari, vestibus vsque cleemo-
synis elargitis. Nono anno in cœcilio in Francia apud Cretas ha-
bitato instituta illis est regula & habitus assignatus albus, ex ma-
dato Honorii Papæ & Stephani Hierosolymitani patriarchæ,
& cepit augeri eorum numerus Et tempore Eugenii Papæ ceperunt
crucis panni rubei in pallis seu amictibus seu clamidibus albis af-
fuerunt tam equites, quæ eorum fratres inferiores, qui dicuntur ser-
uientes, Guillel. Tyrdus, Belli sacri lib. 12. c. 7. & 6. Pan. A. E. m. lib. 5.
Scriptis historiis Tyrdus, sub Balduino 5. sub annum domini 1180.
¶ Hos & Tyrdus refert dictos fratres militiæ tēpli, & eorum ordinē
per vniuersum orbem vsque adeo creuisse & ad tantas & pes bene-
ficiis & liberalitatibus principum peruenisse, vt regias tandem opes
excederet. Ea; de causa ab humilitate quæ professi fuissent de-
cidisse, & suo tempore se a patriarcha Hierosolymitano obedientia,
a quo primū ordinis institutionem acceperant, subtraxisse. de-
cimam & primitias ecclesiarū Dei sibi vltimasse, & earū prædicia &
proinde fuisse valde postea exolos, Guillel. Tyrdus d. c. 7. l. 12. ¶ A-
lexander III. summus pontifex nominat in quadam sanctione tem-
plarios, hospitalarios fratres, & religiosos, eosque tradidit habuisse
quasdam ecclesias pleno iure sibi subiectas: & alias, in quarum insti-
tutione postulare debebant episcopi auctoritatem, in ca. cum &
plantare cum suis §. de iur. lib. 5. Dece. tit. 33. ¶ Innocentius ter-
tius summus pontifex, qui electus 1198. anno domini crucife-
rorum templariorum ordinem approbavit in Italia, in ca. cum de-
putati. c. 16. de iudic. Volater. ¶ Templarii cum eorum ordine
sub Clemente quinto pontifice summo sublato fuerunt, & quot-
quot apprehendi poterunt ne cetero quod cum Saracenis iun-
cti in Christianum nomen conspirassent, vt refert Platina in Cle-
mētis V. vita. Gaguinus enumerat causas his verbis in vita Phi-
lippi Pulcr. lib. 7. Circa annum domini millesimum trecentimum se-
ptimum prodit error templariorum, qui cum apud Hierosolymam fi-
dei defensionem professi, cū primum religionis consideratione opulen-
tissimos se effecissent, præclarissimis per orbem Christianum, adibus cō-
paratis, Christo reiecto falsis religionibus se dididerunt: erat enim illis
simulacrum cui pellem humanam superinduxerant, appositis ad oculos
statue sue genitricis carbo in oculis, qui vice oculorum micarent. Et statua
dum quispiam ad illos ingredere tur ordinem vitam, templariorum
professurus, abnegato ante omnia Christo, & cruce eius calcata, sacri-
ficiū faciebat. Mortentis autē corpus, in puluerem conuersum ceteris
in potu dabant, quo pocula suos constantiores fieri arbitrabantur. Præ-
terea si ex templariis conuulsus ex puella virgine nascatur, hunc ignis